

HISTORIA MUZYKI

PSM II st. c-6

KLASA II

Barok

- Uczeń określa ramy czasowe epoki baroku z podaniem wyznaczających je umownych faktów historycznych,
- rozpoznaje i opisuje podstawowe cechy języka muzycznego muzyki baroku, poprawnie posługując się terminami i pojęciami z zakresu: obsady wykonawczej, faktury, systemu dźwiękowego, melodyki, rytmiki, rozpoznaje i opisuje podstawowe techniki kompozytorskie, ze szczególnym uwzględnieniem basso continuo i techniki koncertującej,
- wskazuje główne formy i gatunki barokowe i charakteryzuje zasady ich konstrukcji:

Gatunki wokalne-instrumentalne:

- Opera

Uczeń opisuje związki *dramma per musica* z kulturą starożytnej Grecji, wymienia twórców Cameraty florenckiej, szkoły weneckiej, neapolitańskiej oraz ich osiągnięcia, zna twórców i cechy opery w Francji i Anglii.

- Kantata

Uczeń opisuje powstanie kantaty włoskiej, opisuje różnorodność funkcji, treści, obsady oraz ukształtowań formalnych kantaty, wymienia przedstawicieli kantaty w różnych ośrodkach narodowych, charakteryzuje twórczość kantatową J.S. Bacha.

- Koncert kościelny

Uczeń charakteryzuje koncert kościelny, umie wymienić jego twórców.

- Oratorium

Uczeń wskazuje źródła rozwoju oratorium, charakteryzuje barokowe oratoria ze szczególnym uwzględnieniem oratoriów G.F. Haendla.

- Pasja

Uczeń potrafi wyjaśnić znaczenie terminu „pasja” w muzyce oraz źródła wykorzystywanych w niej tekstów, opisuje zasadę budowy pasji oratoryjno-kantatowej, charakteryzuje pasje J.S. Bacha.

- Msza

Uczeń zna cechy mszy w *stile antico* i *moderno*, charakteryzuje *Mszę h-moll* J.S. Bacha oraz *Missa Paschalis* G. G. Gorczyckiego.

Gatunki instrumentalne

- Suita

Uczeń opisuje różnorodność ukształtowań suity barokowej, wymienia tańce wchodzące w skład suity oraz omawia ich cechy, zna przedstawicieli suity barokowej.

- Sonata

Uczeń określa zasadę budowy sonaty *da chiesa* i *da camera*, opisuje obsadę wykonawczą sonat, zna przedstawicieli sonaty barokowej.

- Koncert

- Uczeń zna genezę techniki koncertującej, potrafi scharakteryzować różne rodzaje koncertu barokowego: *concerto grosso*, koncert solowy, opisuje aparat wykonawczy charakterystyczny dla koncertu, zna przedstawicieli koncertu barokowego.

- Inne gatunki i formy instrumentalne

Uczeń zna cechy następujących gatunków i form instrumentalnych baroku: preludium, preludium chorałowe, *toccata*, *fantazja*, preludium i fuga oraz wariacje *ostinatowe*.

- Uczeń charakteryzuje twórczość J.S. Bacha i G. F. Händla w powiązaniu z biografią kompozytorów.
- Uczeń na podstawie analizy słuchowej, wzrokowej i wzrokowo-słuchowej umie opisać styl, technikę,

tonalność, melodykę, harmonikę, fakturę, obsadę wykonawczą utworów epoki baroku.

Znajomość utworów muzycznych

Uczeń rozpoznaje utwory podając kompozytora, tytuł utworu oraz nazwę lub numer części.

C. Monteverdi - Lamento d'Arianna z opery Arianna,
opera L'Orfeo: Toccata (instrumentalny wstęp), aria Orfeusza z koncertującymi instrumentami Possente spirito (Potężny duchu), Recytatywy posłanki, Orfeusza i pasterzy Ahi! Caso acerto! (Ach! okrutne fatum), chór nimf i pasterzy Lasciate monti;

G.B. Pergolesi – Recytatyw i aria basowa Sempre in contrasti (Zawsze na przekór) z opery La serva padrona;

H. Purcell - Lament Dydony z opery Dydona i Eneasza;

G.F. Haendel - aria sopranowa Lascia ch'io pianga z opery Rinaldo;
oratorium Mesjasz: fuga For unto us Child is born, chór Alleluja, aria basowa The trumpet shall sound, fuga Amen;

La Rejouissance z Suity orkiestrowej Muzyka ogni sztucznych,
Koncert organowy Kukułka i słowik: cz. 2 Allegro,
Concerto grosso g-moll – Allegro (fuga),

J. S. Bach - Magnificat D-dur cz. 1,
aria sopranowa (cz. 1) z kantaty Jauchzeth Gott;
aria basowa z Kantaty Ich habe genug,
Kantata Wachet auf: duet sopranu i basu Wann kommst du, mein Heil?, chorał Zion hört;
1. Chór z Oratorium na Boże Narodzenie: Jauchzet, frohlocket!;
Pasja wg św. Mateusza: recytatywy Ewangelisty, Piłata i tłumu Żydów (turba Judeorum), aria altowa Erbarme dich, chorał O Haupt voll Blut und Wunden;
Wielka Msza h-moll: Gloria in excelsis Deo, Crucifixus, Et resurrexit;
Badinerie ze Suity orkiestrowej h-moll,
Aria z III Suity orkiestrowej D-dur,
Koncert na dwoje skrzypiec d-moll cz. I Vivace,
IV Koncert brandenburski G-dur cz. I,
V Koncert brandenburski D-dur cz. I,
Chaconne z II Partity d-moll na skrzypce solo,
Das Wohltemperierte Klavier: Preludium i fuga C-dur i c-moll tom I,
Toccata i fuga d-moll na organy,
Passacaglia c-moll na organy,
Preludium chorałowe Wachet auf,
Contrapunctus XIX (fuga potrójna) z Kunst der Fuge,

A. Vivaldi - Koncert skrzypcowy Lato z cyklu Cztery pory roku cz. III Burza,

A. Corelli - Concerto grosso g-moll Na Boże Narodzenie cz. I i II,

C. Daquin - Kukułka na klawesyn.

Uczeń zobowiązany jest do wykonania prezentacji multimedialnej dotyczącej życia i twórczości następujących kompozytorów: Giuseppe Verdi lub Igor Strawiński.